

30 kwietnia 1932 r.

2

URZĄD PATENTOWY

B41 v 3/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 15753.

Karol Henryk Droste
(Warszawa, Polska).

Kl. 15 i 3.

310¹ 13/02

Przyrząd buchalteryjny do księgowania.

Patent dodatkowy do patentu Nr 14411.

Zgłoszono 4 kwietnia 1928 r.

Udzielono 26 lutego 1932 r.

Najdłuższy czas trwania patentu do 4 września 1946 r.

Wynalazek stanowi ulepszenie przyrządu według patentu Nr 14411. Dzięki wprowadzeniu tych ulepszeń przyrząd może być stosowany nie tylko do luźnych arkuszy dziennika, lecz również do oprawnych ksiąg sznurowanych. Wskutek zaopatrzenia głównej listwy naciskowej w podziałkę z kolejną numeracją wierszy oraz w suwaczek ze wskazówką i okienkiem usunięta została możliwość omyłkowego nałożenia wolnego wiersza arkusza konta szczegółowego na już zapisany, a przez kalkę niewidoczny wiersz dziennika. Następnie wskutek zastosowania odmiennej formy suwaka o podwójnym uchwycie nakładanie arkusza konta zbiorowego może być znacznie przy-

śpieszone i tem samem możliwość rozdzielania dziurek, służących do osadzania arkuszy na czopkach uchwytów, jest znacznie zmniejszona. W celu unieruchomienia spodniego arkusza kalki, co zresztą okazało się konieczne przy stosowaniu aparatu do dziennika oprawnego, umieszczono obok pierwszej listwy naciskowej płaskie sprężynki, wreszcie w celu uniknięcia przechylania się przyrządu na księdze, co powodowało zazwyczaj przedzieranie się sznurowanych kart, umieszczono na obydwóch prawych rogach płyty dwie nóżki śrubowe, które mogą być nastawiane zależnie od grubości dziennika.

Na rysunku przedstawiono przedmiot

wynalazku tytułem przykładu. Fig. 1 przedstawia lewą część przyrządu w widoku z góry, fig. 2 — widok boczny listwy zębatej (zębátky), fig. 3 — przekrój sprężynki, fig. 4 — widok boczny jęczyzka, fig. 5 — widok boczny całego przyrządu, fig. 6 — podłużny przekrój śruby regulacyjnej, fig. 7 — poprzeczny przekrój listwy oporowej, fig. 8 — widok boczny płaskiej sprężynki, fig. 9 przedstawia przekrój nóżek śrubowych, fig. 10 — dwa rzuty suwaka, fig. 11 — dwa rzuty haczyka, fig. 12 — dwa rzuty płaskiej sprężynki, fig. 13 — widok boczny wskazówki, fig. 14 — dwa rzuty sprężynki oporowej, fig. 15 i 16 — widok boczny oraz widok z góry odmiennego wykonania suwaka, a wreszcie fig. 17 — widok osłony gniazdka z podniesioną rączką mimośrodów.

Przyrząd składa się z płyty aluminiowej 1, służącej za podkładkę do pisania oraz umocowanej w celu uniknięcia skrzywienia do drewnianej listwy 2 (fig. 5 i 17), z dwóch łożysk 3, z dwóch metalowych listw naciskowych 4 i 5 z przyśrubowanymi do nich rączkami 6, 7, służącymi do podnoszenia tych listw. Listwa 5 jest zaopatrzona w rowek 10 na suwaczek 11 ze wskazówką 12 i okienkiem. Haczyk 13 (fig. 11) służy do podnoszenia zapadkowej sprężynki płaskiej 14 ze sztyfcikiem (fig. 12). Listwa 5 jest zaopatrzona w okrągły otwór 15 na sprężynkę śrubową 16 (fig. 3), następnie w dwa mniejszej średnicy otworki 17, służące za łożyska zębátky 18. U górnego końca zębátka jest przymocowana do listwy nakrętką 19, na dolnym zaś końcu posiada nagwintowany otwór 20, w który przez rowek 21 o długości, odpowiadającej podziałce zębátky, jest wkręcona śrubka 22 wraz z nakręconym na nią jęczyzkiem 23 (fig. 4). Po lewej stronie łożysk 3 są przymocowane do płyty aluminiowej 1 zapomocą śrubek z nakrętkami 24 (fig. 5) dwa gniazdka 25 z otworami 26, którym odpowiadają otwory płyty alumi-

nowej 1 oraz listwy drewnianej 2 i w które wpuszczone są sworznie 27 z łebkami do prowadzenia sprężynek śrubowych 28, służących do podnoszenia trzeciej listwy naciskowej 29. Obydwa odpowiednio wygięte końce listwy 29 są wpuszczone między boczne ścianki gniazdek 25 i nasadzone na łebki sworzni 27, ukryte we wgłębieniach 30 listwy naciskowej 29, która jest zaopatrzona od dołu we wgłębienie 31 na listewkę gumową i posiada wkręcone w nagwintowane otwory 32 dwie śruby regulacyjne z karbowanymi łebkami 33. Na śrubach tych osadzona jest listwa oporowa 34. Listwę naciskową 29 opuszcza się na powierzchnię płyty zapomocą dwóch mimośrodków z rączkami 35, osadzonych na czopach 36, przynitowanych z obu stron do bocznych ścianek gniazdek 25. Obok listwy naciskowej 4 przymocowane są do płyty 1 zapomocą śrubek dwie sprężynki płaskie 37 (fig. 8).

Po prawej stronie przyrządu obok rowka przewodniczego 38 umieszczone są po obu rogach płyty 1 dwie nóżki śrubowe 39, których przekrój jest przedstawiony na fig. 9. Suwak jest przedstawiony na fig. 15 i 16, przyczem na obydwie końce łapki 40 naciągnięte są kawałki gumowej rurki.

Fig. 7 przedstawia poprzeczny przekrój listwy oporowej 34 z wgłębieniem 42, w którym osadzona jest śrubka 43. Suwaczek 11 (fig. 10) posiada otworek 44 na sztyfcik sprężyny płaskiej 14, wgłębienie 45 na haczyk 13 i nagwintowany otwór 46 na śrubkę, służącą do umocowania płaskiej sprężyny 14 (fig. 12) oraz wskazówki 12 (fig. 13). Suwaczek 11 posiada również wgłębienie 47 (fig. 14) na płaską sprężynkę oporową 48.

Działanie przyrządu jest następujące. Przedewszystkiem należy podłożyć pod zlekka podniesione listwy naciskowe 4 i 5 arkusz kalki, zwrócony stroną zabarwioną do płyty, podsuwając go do odpowiednio nastawionej listwy oporowej 34; kalka zo-

staje unieruchomiona przez sprężynki płaskie 37. Następnie nakłada się aparat na uprzednio otwartą księgę, podnosi się listwę naciskową 29, naciska się dużym palcem lewej ręki rączkę 6, przez co podnosi się listwy naciskowe 4 i 5, oraz przesuwają się prawą ręką pod podniesionymi w ten sposób trzema listwami naciskowymi arkusz dziennika tak, aby linjatura arkusza zgadzała się z podziałką listwy. Następnie opuszcza się wszystkie trzy listwy, nakłada się na arkusz dziennika arkusz kalki, zwrócony stroną zabarwioną do dziennika, podsuwa się arkusz konta zbiorowego pod spodni arkusz kalki po uprzednim założeniu tego arkusza między końcami łapek suwaka 40 i 41, a wreszcie nakłada się na te arkusze pod zlekka podniesioną listwę 5 arkusz konta szczegółowego, mając na uwadze, aby linje pierwszego wolnego wiersza tego arkusza kryły się z kreskami podziałki, widocznymi przez okienko wskazówki. Ponieważ występująca poza listwę wskazówka nie pozwala na rozpoczęcie zapisu, należy pociągnąć palcem lewej ręki za języczek 23 i w ten sposób przesunąć wskazówkę o jeden wiersz niżej. Następny wiersz arkusza konta szczegółowego podkłada się pod widoczną przez okienko wskazówki podziałkę, oznaczoną numerem dwa. Podobnie postępuje się dalej aż do zupełnego wyczerpania wszystkich wolnych wierszy. Skoro zachodzi potrzeba przesunięcia zpowrotem wskazówki na pierwszą podziałkę względnie pierwszy wiersz dziennika, to przesuwają się haczyk 13 w prawo, dzięki czemu odłącza się suwaczek z zębátky, następnie przesuwają się palcem sam suwaczek do góry i zaraz potem przez przesunięcie haczyka w lewo łączy się zpowrotem suwaczek z zębátką. Wszystkie te czynności zabierają niewiele czasu. W razie stosowania przyrządu do dziennika o luźnych arkuszach należy wprost dosunąć arkusz do odpowiednio ustawionej listwy oporowej 34.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd buchalteryjny do księgowania według patentu Nr 14411, znamieny tem, że listwa naciskowa (5) jest zaopatrzona w numerowaną podziałkę, odpowiadającą linjaturze druków, oraz posiada rowek prowadniczy (10) z otworami (15, 17), w których zamocowana jest zębátka (18) z ząbkami zapadkowymi na suwaczek (11).

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że w otworze (15) jest umieszczona sprężynka śrubowa (16), która odciąga zębátkę (18) do położenia początkowego po zwolnieniu języczka (23).

3. Przyrząd według zastrz. 1 i 2, znamieny tem, że w rowku prowadniczym (10) jest umieszczony suwaczek (11), zaopatrzony w boczną sprężynkę oporową (48), umieszczoną we wgłębieniu (47), w haczyk (13), zapadkową sprężynkę płaską (14) ze sztyfcikiem, zapadającym przez otwór (44) pomiędzy zęby zębátky, oraz we wskazówkę (12) z okienkiem do uwidocznienia numeru wiersza, wolnego do zapisania.

4. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że jest zaopatrzony w przymocowane do płyty (1) obok listwy (4) odpowiednio wygięte płaskie sprężynki (37), służące do zaciskania arkuszy kalki.

5. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że na brzegach płyty (1) umocowane są dwa gniazdzka (25), w których osadzone są odpowiednio wygięte końce listwy naciskowej (29).

6. Przyrząd według zastrz. 1 i 5, znamieny tem, że do listwy naciskowej (29) przymocowana jest listewka gumowa, umieszczona we wgłębieniu (31), przyczem listewka ta jest podnoszona przez sprężynki (28), umieszczone w gniazdkach (25) na sworzniach (27), lub dociskana do powierzchni płyty przez mimośrodę (35), osadzone obrotowo na czopach (36), zanito-

